

Различни подходи на държавните политики към циганите в страните от Източна Европа обаче не означава, че не могат да се изведат каквито и да е общи принципи, закономерности и модели при реализацията на тези политики. Общите характеристики на държавните политики към циганите, каквито и различия и специфики да има в отделните страни, позволяват все пак да се говори за тях като за едно цяло през фиксирания период (между края на Втората световна война и “вятърът на промените” от края на 80-те години).

Седентаризация на чергарите

Типичен пример за съчетанието на общото и специфичното в държавните политики на страните от Източна Европа по отношение на циганите е седентаризацията на чергарите. Общото в случая е, че през разглеждания период в Източна Европа протичат процеси на усядане на циганите чергари (или поне на силното ограничаване на чергарстването). Във всяка една от страните обаче тези процеси имат своя специфика във формите на държавната политика, свързани с тях, и разлика във времето на протичането им.

Различни са и изходните позиции, от които тръгват процесите на седентаризация в страните от Източна Европа. Разбира се точни цифри в тази насока не са възможни, но при все това може да се посочи, поне приблизително, съотношението между цигани чергари и уседналите цигани във времето, когато протичат тези процеси. В СССР и Полша значително преобладават циганите, водещи чергарски начин на живот, като в Полша те са над три четвърти, а в СССР поне две трети от общата численост на циганите. На другия полюс са България и Чехословакия, където циганите чергари, обект на държавната политика, са под 5 % от общия брой цигани. В останалите страни относителният дял на циганите чергари варира между тези полюси, като в Румъния и